

Pas pro poskytovatele služeb

■ **Podkladový materiál k debatě (17. 5. 2016, Evropský dům)**

■ I. Úvod

Služby tvoří významnou část HDP Evropské unie (okolo 70%). Většina z nich je poskytována pouze na domácích trzích členských států EU. Růstový potenciál přeshraničního poskytování služeb je obrovský, existují však významné překážky, které stále brání plně využít jeho potenciálu. Nadměrná zátěž, diskriminační praktiky a neodůvodněné překážky poskytování služeb nadále komplikují podnikání v celé EU. Ačkoli členské státy vynaložily velké úsilí, aby byla směrnice o službách z roku 2009 úspěšně převedena do praxe, mnoho překážek stále přetrvává. Evropská komise oznámila ve svém sdělení pro Jednotný trh z 28. října 2015 několik opatření, která povedou k dalšímu rozvoji jednotného trhu se zbožím a službami. Jednou z iniciativ tohoto sdělení je i pas pro poskytovatele služeb - nástroj, který by měl zjednodušit postupy a notifikace při přeshraničním poskytování služeb.

■ II. Pas pro poskytovatele služeb

Dne 28. prosince 2009 členské státy EU implementovaly směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/132/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu. Hlavním záměrem směrnice bylo zejména odstranění přetrvávajících překážek volného pohybu služeb.

Směrnice zavedla:

- **Ustavení jednotných kontaktních míst**, kde může poskytovatel služeb vyřídit všechny potřebné formality nutné pro zahájení činnosti, a to elektronickou formou a získat všechny potřebné informace.
- **Zjednodušení administrativy**, např. tím, že je omezena možnost členských států požadovat originály či ověřené překlady dokumentů vydané v jiném členském státě.
- **Zjednodušení získání povolení či odstranění nadbytečných povolení**, potřebných pro zahájení činnosti.
- **Zákaz či omezení některých požadavků** na podnikatele při usazování (zakázány jsou zejména diskriminační požadavky)
- **Administrativní spolupráci** mezi příslušnými úřady členských států tak, aby byl podnikatel co nejméně úřady zatěžován. K tomuto účelu byl vytvořen Systém pro výměnu informací o vnitřním trhu (tzv. IMI systém).
- Opatření na **podporu kvality služeb** např. v oblasti informací o poskytovatelích služeb, pojištění profesní odpovědnosti, obchodních sdělení či víceoborových činností.

V návaznosti na provádění směrnice o službách vydala Evropská komise v roce 2012 sdělení o jejím provádění. Na základě opatření, které členské státy přijaly s cílem provést směrnici o službách, se zvýšilo HDP EU o dalších 0,8 %, přičemž největší efekt se projevuje v průběhu 5 -10 let po provedení. Je však zřejmé, že poskytovatelé služeb neustále čelí překážkám při poskytování služeb přeshraničně. Na rozdíl od vnitřního trhu

Pas pro poskytovatele služeb

■ Podkladový materiál k debatě (17. 5. 2016, Evropský dům)

se zbožím spotřebitelé stále nemají snadný přístup ke službám z celé EU.

Hospodářské analýzy prokázaly, že kdyby členské státy odstranily téměř všechna přetrvávající omezení, celkový hospodářský zisk by byl více než trojnásobný v porovnání s dosavadním stavem- přibližně 2,6 % HDP.

V roce 2015 Evropská komise vydala další sdělení o provádění směrnice o službách. Došlo jen k nepatrné změně a to v nárůstu o 0,1% HDP v rámci provádění směrnice o službách. Jak je zřejmé, členské státy tedy nevyužily příležitosti národních reforem v oblasti služeb k vytvoření většího růstu a vytvoření více pracovních míst. Do dnešního dne stále přetrvává mnoho překážek, které brání plnému využití přeshraničního poskytování služeb.

Mezi překážky identifikované podniky v rámci analýzy Evropské platformy obchodních a průmyslových komor EUROCHAMBRES¹ především patří:

- **Nedostatek informací o platných vnitrostátních pravidlech** konkrétní členské země. Omezený přístup na trh v mnoha případech vytváří nedůvěru mezi hostitelskou a domácí zemí.
- **Přeložení a ověření dokumentů.** Poskytovatelé služeb musí poskytnout celou řadu dokumentů.
- **Nedostupnost procedur online.** Postupy pro přístup na trh jiného členského státu nejsou často dostupné v elektronické verzi. Je tedy obtížné, v mnoha případech dokonce nemožné získat jako zahraniční podnikatel elektronický certifikát nebo elektronickou schránku.
- **Postupy pro získání oprávnění jsou často bez jasně vymezeného časového období** a neexistuje žádný ucelený časový harmonogram.
- **Daňové povinnosti.** Pokud podnik během několika měsíců nevyvíjí žádnou aktivitu, v mnoha případech je jeho registrace zrušena. To může být velmi odrazující, protože se podniky musejí potýkat s administrativní zátěží a finančními náklady s cílem znovu obnovit registraci k DPH.
- **Systém vratek DPH** není pro firmy vůbec snadný. Žádá-li společnost o vratku, je požádána finančním úřadem o zodpovězení několika dotazů ohledně obchodních transakcí, a také musí poskytovat plnou moc v cizích jazycích.

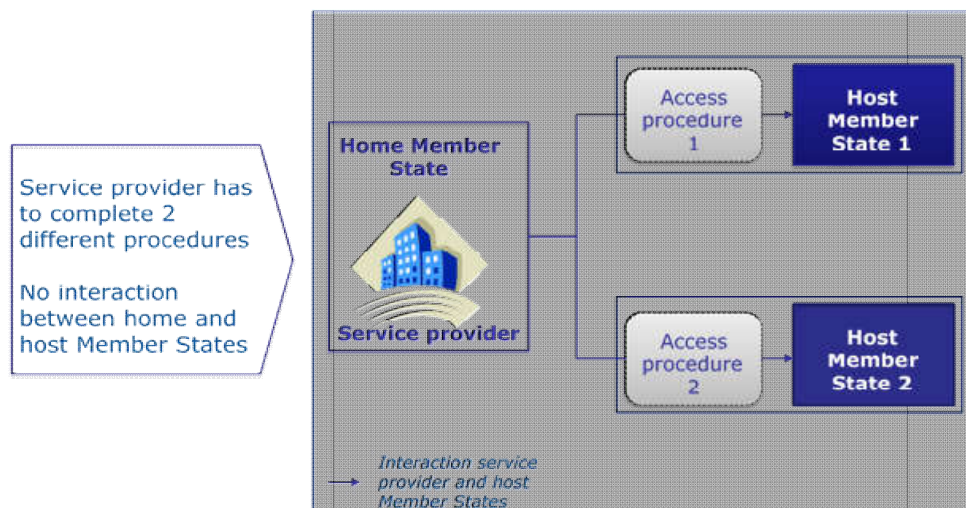
Při přeshraničním poskytování služeb je nutná notifikace. Pokud se rozhodne poskytovatel služeb, který působí pouze ve svém domovském státě, zřídit pobočky ve dvou jiných členských státech, musí provést dvě úplně odlišné procedury. Dnes neexistuje interakce mezi domovským státem a hostitelskými zeměmi (viz. Obrázek 1).

¹EUROCHAMBRES; *EU Internal Market Barriers and Solutions: The Business Perspective*; 2015

Pas pro poskytovatele služeb

■ Podkladový materiál k debatě (17. 5. 2016, Evropský dům)

Obrázek 1: Způsob aktuální notifikace přeshraničního poskytování služeb

Zdroj: Evropská komise

Nová iniciativa Komise vyplývající ze Strategie z 28. října 2015 - Pas pro poskytovatele služeb, by měla tento postup zjednodušit. Pas pro poskytovatele služeb bude vnitrostátním orgánem vydaný doklad, který má poskytovatelům služeb, chystajícím se podnikat v jiné členské zemi Evropské unie, pomoci prokázat, že splňují požadavky, které jsou na ně kladeny v hostitelském státě, v němž chtějí poskytovat služby. Pas bude doplněn společným archivem vnitrostátních dokladů, který odstraní řadu požadavků na informace a doklady, a harmonizovanými formuláři k oznámení požadovaných informací.²

Pas pro poskytovatele služeb nabídne:

- Jeden orgán (kontaktní místo), který bude fungovat jako prostředník v domovském členském státě pro poskytovatele služeb.
- Zabezpečení elektronického přenosu informací z domovského členského státu do hostitelského státu.
- Jednotný společný postup pro všechny členské státy Evropské unie.
- Jasný časový harmonogram pro poskytovatele služeb s krátkými a důvěryhodným konečnými termíny.³

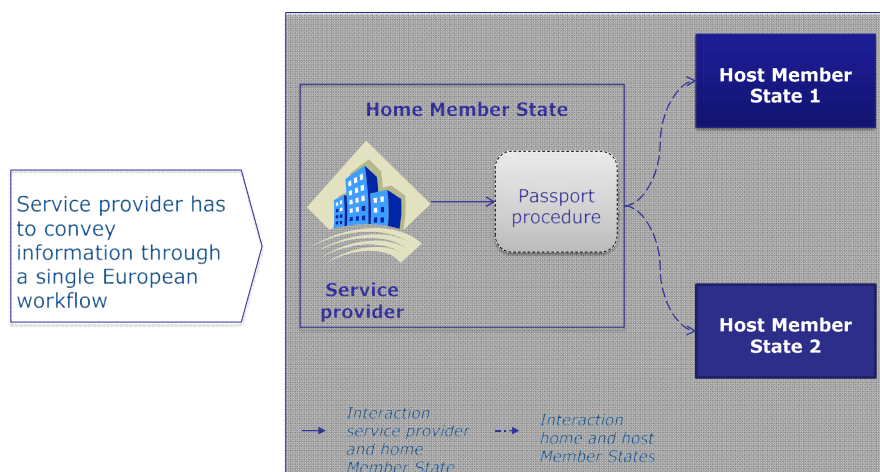
² Evropská komise – Hlubší a spravedlivější jednotný trh: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5910_cs.htm

³ Zdroj: Evropská komise: Příloha k veřejné konzultaci k pasu pro poskytovatele služeb. Dostupné na:

Pas pro poskytovatele služeb

■ Podkladový materiál k debatě (17. 5. 2016, Evropský dům)

Obrázek 2: Způsob notifikace přeshraničního poskytování služeb s pomocí pasu pro poskytovatele služeb

Zdroj: Evropská komise

Navrhovaná iniciativa nemá za cíl změnu aktuálních pravidel, ani neomezuje pracovněprávní požadavky či požadavky na sociální ochranu, které musí poskytovatelé služeb splňovat. Zároveň chce respektovat ochranu osobních údajů.

Pas pro poskytovatele služeb by měl být použit pro služby pokryté směrnicí o službách. Dle aktuální vize Evropské komise by se mělo zejména jednat o služby podnikům (např. účetní, architektonické, inženýrské služby) a služby ve stavebnictví.

Evropská komise spustila 2. května veřejnou konzultaci k této iniciativě, ve které žádá veřejnost o zaslání komentářů zejména k průběhu notifikací u vnitrostátních orgánů, překážek při přeshraničním poskytování služeb ve stavebnictví a profesním pojištění. Jsou to zejména body, které v návrhu pasu pro poskytovatele služeb zbývá zodpovědět. Komisi by vstupy veřejnosti měly rovněž napovědět, jaký typ služeb by měla nová iniciativa pokrývat. Termín konzultace je do 26. 7. 2016. Na základě vstupů do veřejné konzultace Komise chystá zpracovat návrh pasu pro poskytovatele služeb a předložit jej do konce roku.

■ III. Pozice České republiky

Podle České republiky by měl tento nástroj přinést zjednodušení pro přeshraniční poskytování služeb. Cílem je, aby nástroj nevytvářel další administrativní zátěž, naopak by měl celý proces zjednodušit. Pas pro poskytovatele služeb by měl fungovat pouze

Pas pro poskytovatele služeb

■ Podkladový materiál k debatě (17. 5. 2016, Evropský dům)

elektronicky. Poskytovatel by nemusel docházet na úřad, stačilo by zaslat naskenované dokumenty, které následně bude posuzovat kontaktní místo, na které budou dokumenty zaslány, a to prostřednictvím IMI systému nebo přímo orgánu, který jej vydal. V neposlední řadě by měla být respektována ochrana osobních údajů. Tedy údaje nebudou automaticky přístupné orgánům hostitelského státu. Pouze na vyžádání pro účely dozoru, které budou muset být v souladu s dozorovými pravomocemi stanovenými národním právem.

Podle České republiky by se pas pro poskytovatele služeb měl skládat ze dvou částí a to základní, která zahrnuje statická data, která jsou nezbytně nutná pro získání pasu a dále dobrovolné, která zahrnuje další údaje, které poskytovatel chce do pasu zahrnout.

Základní:

- **Usazení** (údaje o registraci, právní formě a datu zahájení činnosti, jaké náležitosti podnikatel splnil za účelem získání případného požadovaného povolení k činnosti). Technicky se jedná o nejčastěji vyskytující se požadavky.
- **Daňové povinnosti** (daňové registrační číslo a odkaz na příslušný orgán – orgán hostitelského členského státu si jej může jednoduše zkontaktovat sám a ověřit zda plní i daňové povinnosti vyplývající z činnosti hostitelského státu).
- **Sociální pojištění** (číslo sociálního pojištění a odkaz na příslušný orgán)
- **Zdravotní pojištění** (číslo zdravotního pojištění a odkaz na příslušný orgán)
- **Trestní odpovědnost** (zajištění automatické aktualizace, což by v ČR díky propojení rejstříků neměl být problém, podnikatel nesmí být nucen obíhat úřady kvůli případné aktualizaci dokumentů)
- **Profesní pojištění** (pokud této povinnosti poskytovatel podléhá, číslo pojištění a odkaz na příslušnou pojišťovnu)

Dobrovolná:

- Profesní průkaz
- Dobrovolná certifikace (ISO, apod.)
- Dobrovolná registrace u profesních sdružení
- Splnění dodatečných požadavků
- Údaje o zaměstnancích pro účely vyslání

Žádost o vytvoření pasu by měla být zaslána na kontaktní místo, které v návaznosti na to, vytvoří elektronický záznam a po ověření údajů, které budou obsaženy v základní části obsahu pasu, schválí vytvoření pasu nebo složky v IMI systému. V České republice by funkci tohoto kontaktního místa mohlo plnit JKM, které již komunikuje s příslušnými orgány a přeposílá podání a žádosti od poskytovatelů. Jeho pravomoci jsou v současné době omezeny, tedy pokud by se jednalo o zavedení Pasu pro poskytovatele služeb, musely by se pravomoci JKM rozšířit i vůči domácím subjektům.

Pas pro poskytovatele služeb

■ **Podkladový materiál k debatě (17. 5. 2016, Evropský dům)**

Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice

Zastoupení v České republice

Tento dokument byl připraven v rámci projektu zastoupení Evropské Komise v ČR a informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Hospodářskou komorou ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU.
